

# AIDAI

Münchenas

Penktadienis, 1946.I.25 d. (III metai) Nr.21(58)

## IŠ STO SUVAŽIAVIMO

Londonas. STO Ūkio Taryba trečiadienį pirmą kartą buvo susirinkusi posėdžio. Šios tarybos pirminku išrinktas Indijos delegatas. Saugumo Taryba aptarė generalinio sekretoriaus rinkimų klausimą. Bevinas šios savaitės pabaigoje išvyks į Vašingtoną. JAV delegacijai vadovaus Stettinius. Trečiadienį Bevinas priėmė Višinskį.

Londonas. Pranešama, kad Ispanijos respublikonų vyriausybės klausimą svarstysiąs STO suvažiavimas. Neseniai Bevinas Ž.Rūmuose pareiškė, kad Anglijos vyriausybė atidžiai stebinti padėtį Ispanijoje. Attlee pabrėžė, kad Transjordanijoje netrukus būsimi laisva. Patikėtinių komisija ruošia projektus Togo ir Taganikos mandatiniams kraštams administruoti.

Londonas. Ketvirtadienį STO pilnačiai pateiktas pranešimas atominės energijos komisijos sudarymo klausimu. Generalinio sekretoriaus rinkimo klausimą aptarė 5 didž. valstybės. Jos susitarė pasiūlyti kandidatus tai vietai.

Londonas. Ketvirtadienį STO pilnatis visais balsais nutarė steigti komisiją atominei energijai kontroliuoti. Byrnes, atidarydamas debatus, pasakė, kad atominės energijos atradimas paleidęs į apyvarę dideles jėgas. Tokios jėgos kontrolė negali pasilikti vienui vienos valstybės žinioje. Mes turime žiūrėti, kad pasaulis nustotų buvęs ginkluotų pajėgų saugoma stovykla. Taiką mylinčios šalys turi laisvai atsikvėpti. Višinskis taip pat pritarė STO nutarimui steigti komisiją atominei energijai kontroliuoti. Jis ir buvo siūlęs šį klausimą priimti visais balsais.

## TRUMPOS ŽINIOS

- Londonas. Bevinas Britų Žem.Rūmuose trečiadienį pareiškė, kad Lenkijos saugumo policija esanti kalta dėl daugelio politinio pobūdžio žudynių. Tam turi būti padarytas galas. „Aš tikiu, kad ateis tokia diena, kada tikių policinių valstybių nebebus“, - pasakė Bevinas.

- Londonas. Britų Žem.Rūmuose Bevinas papildomai pareiškė, kad rinkimai Lenkijoje turėtų būti anksčiau įvykdyti, nes vėliau gali būti visi opozicijos vadai išžudyti.

- Paryžius. Naujai išrinktasis Prancūzijos ministras pirmininkas Gouin užs.reikalų ministru ir toliau paliko Bidaul. Naujoji ministrų sudėtis pasiekė ketvirtadienį.

- Londonas. Bevinas pasisiekė dėl britų vyriausybės santykių su Franco Ispanija. Jis pareiškė, kad britų vyriausybė norinti, kad dabartinis Franco režimas būtų pakeistas pačios tautos rinkimais sudarytu režimu.

- Atėnai. Graikijoje baigėsi viena savaitė trukęs streikas. Tarnautojai gavo vieno mėnesio algas priešą.

- Viena. Vienos gyventojai protestuoja prieš 4000 vokiečių pabėgėlių, kurie šiuo metu atvyko iš Jugoslavijos į Vieną.

- Viena. Vienos mieste kas savaitę miršta keletas žmonių badu. Todėl Bevinas Žem.Rūmuose pareiškė, kad UNRRA skubiai turėtų suteikti reikalingą pagalbą.

- Berlynas. Kas trečias dirbantis priklauso prof.sąjungoms. Porf.narių skaičius nuolat didėja.

- Maskva. Graikų JAV ambasada Maskvoje pareiškė, kad joa kolionės tikslas esąs informuoti Sovietų vyriausybę apie politinę padėtį Graikijoje.

- Batavija. Tautinės vyriausybės min. pirmininkas pareiškė, kad jam būtų daug mieliau, jeigu britų kariuomenė pasilikty krašte tol, iki visi Japonai bus evakuoti.

- Frankfurtas. Amerikiečių zonos vokiečių Tarptautinė Taryba kreipėsi į gen. D. Clay, prašydama visus svetimšalius grąžinti į savo kraštus. Savo pareiškime Taryba tvirtina, kad svetimšaliai, kurie prabėgę gyvena UNKROS išlaikomose stovyklose, yra nacių bendradarbiai.

- Paryžius. Prancūzijos Tautinio susirinkimo pirmininkas trečiadienį išrinktas vyriausybės pirmininku.

- Murnbergas. Kaltinomasis Hans Fritsche prisakdintas pareiškė, kad jis blogai buvęs informuojamas apie nacių vyriausybės ketinimus ir žygius. Pavyzdžiui, apie Klaipėdos krašto prijungimą prie Vokietijos jis tik tada sužinojęs, kai Hitleris jau buvęs laive pakeliui į Klaipėdą.

- Londonas. Anglų komunistai pasiūlė Darbo Partijai susijungti su komunistų partija. Darbo partijos vykdomasis komitetas šį pasiūlymą atmėtė. Anglijos komunistų partija turi 50.000 narių ir 2 atstovus parlamente.

- Paryžius. Naujasis Prancūzijos min. pirmininkas Gouin ketvirtadienį sudarė ministrų kabinetą. Gouin pareiškė, kad jis griebsis šios aštrių priemonių tautai pagalbėti. Pranešama, kad gen. de Gaulle iš viešojo gyvenimo pasitraukė.

- Vašingtonas. Valstybės Išorės sekretorius Fred Vinson pareiškė, kad Valstybės Departamente jau kuris laikas gulinti Rusijos laivą, kuria Rusija prašanti pakla. Valstybės Departamentas visą laiką neigė žinias, kad Rusija prašiusi paskolas.

- Cincinnati. Harolds E. Stassen, buvęs Minesotos gubernatorius ir JAV atstovas San Francisko konferencijoje, siūlo Sąjunginėms Tautoms įsteigti atominų bombonešių laivyną, kuris eity pasaulio policijos pareigas. Šis oro laivynas turėtų savo bazes strategiškai svarbiuose vietose. Jis turėtų būti apginkluotas amerikiečių gamnamomis atominėmis bombomis, tačiau jo įgula sudarytų šavanoriai pilotai iš Sąjunginių Tautų tarpo. Jis tai pareiškė Cincinnati universiteto susirinkime. Stasseno nuomona, tokia jungtinė oro pajėga būtų pakankamai pajėgi sudrausti bet kuriam užpuolikui, bet ji savaime nesudarytų pasauliui pavergti pavojaus.

- Tulsa, Oklahama. Ši pavasari ruošiamasi išbandyti atominų bombų veikimą į karą laivus tokiu mastu kuris prilygs tikrąsias Okinavos karines operacijas.

- JAV laivyno kyšių skyriaus viršininkas adm. Russel S. Barkley pareiškė, kad nuo šio bandymo priklausys viso pasaulio karų laivynų ateitis. Jo nuomona, bandymas kainuosias 400 milijonų dolerių.

Admirolas pareiškė, kad manoma, jog didžiausio efekto būsią pasiekta sprogdinant atominės bombos maždaug 2 km atstume nuo taikinio.

- Aberdeen karo pabaigoje vokiečiai bandė būdus, kaip didelio garso pagalbe užmušti priešo karius. Mokslininkai, kurie šias žudymo priemones ištyrė, pareiškė, kad jeigu būtų buvę pakankamai išstobulinti šie prietaisai, galėjo užmušti žmogų, per 30-40 sekundžių 45 m. atstume o 1000 m. atstume jie galėjo tik tam tikram laikui pritrenkti žmones.

- Berlynas. Iš Sąjungininkų kontrolės Tarybos pranešimo matyti, kad britų pasiūlos į vokiečių plieno gamybą skiriasi nuo kitų sąjungininkų pažiūrų į tą klausimą.